

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/110/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122323854
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6122323854.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobkyne: K.. Y. V., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. XXXX/XX, F. F., v konaní zast.: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Ján Segeč s.r.o., so sídlom Skuteckého 26, Banská Bystrica, IČO: 47 258 039, proti žalovanému: K.. M. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. E. XXX/XX, F. F., v konaní zast. Valko & Volný, s. r. o., so sídlom Porubského 2, Bratislava, IČO: 35 916 192, o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 25.08.2022, č.k. 18C/22/2022-48, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu v II. výroku **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že:

„I. Súd konanie zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania.

III. Súd žalobkyni vracia časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 88,80 Eur.

IV. Súd ukladá Slovenskej pošte, a. s. - prevádzkovateľovi systému, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124, povinnosť vrátiť žalobkyni časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 88,80 Eur, v lehote 30 dní od doručenia právoplatného uznesenia.“

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa zobrala žalobu späť, pričom v späťvzatí výslovne uviedla, že v čase podania bola žaloba dôvodná, boli splnené všetky zákonné predpoklady na zrušenie BSM počas trvania manželstva. Až následne po podaní žaloby, potom, ako bola doručená žalovanému, došlo na základe konania žalovaného k ukončeniu jeho podnikateľskej činnosti ku dňu 07.07.2022, čím prestali byť splnené zákonné predpoklady na zrušenie BSM počas trvania manželstva. Žalobkyňa zobrala žalobu späť v dôsledku ukončenia podnikateľskej činnosti žalovaného až potom, ako mu bola doručená žaloba. Z uvedeného pre súd nepochybne vyplynulo, že žalobkyňa zobrala žalobu späť v dôsledku správania žalovaného, ktorý až po doručení žaloby ukončil svoju podnikateľskú činnosť, keď súd dáva za pravdu žalobkyni, že v dôsledku uvedenej skutočnosti prestali byť splnené zákonné predpoklady na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov počas trvania manželstva, pretože súd nemôže zrušiť BSM podľa § 148a ods. 2 OZ, ak v čase rozhodovania súdu bolo oprávnenie manžela (žalovaného) na jeho podnikateľskú činnosť už zrušené (rozhodnutie NS SR z 11.08.1997 sp. zn. 4Cdo/97/1997). Uvedený názor vyjadril tiež žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe. Súd konštatoval, že žalovaný po procesnej stránke zavinil zastavenie konania (v dôsledku jeho správania sa po začatí konania). Preto priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania, ktorá zastavenie konania procesne nezavinila.

Vzhľadom na to, že k späťvzatiu návrhu v celom rozsahu došlo pred otvorením pojednávania, keď súhlas žalovaného so späťvzatím návrhu v zmysle § 146 ods. 1 CSP sa nevyžaduje, súd konanie v zmysle ust. § 145 CSP zastavil (I. výrok uznesenia). II. výrokom rozhodol o náhrade trov konania. Zároveň vrátil časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 88,80 Eur žalobkyňi podľa položky 11 ods. 3 Zákona o súdnych poplatkoch (výrok III., IV.). Rozhodnutie oprel o ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a § 11 ods. 3, 4 Zákona o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb.

3. Proti uzneseniu podal odvolanie žalovaný, a to proti výroku o náhrade trov konania (II. výrok). V tejto časti žiadal rozhodnutie okresného súdu zmeniť tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%. Zároveň si uplatnil voči žalobkyňi aj náhradu trov odvolacieho konania. Namietal, že okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vec nesprávne právne posúdil, keď pri svojom posúdení vôbec nevezal do úvahy nasledovné skutočnosti: 1. účelový charakter žaloby vo veci, 2. správanie žalobkyne pred podaním žaloby, 3. osobitý druh konania vo veci. K účelovému podaniu žaloby zo strany žalobkyne žalovaný uviedol, že žalovaný mal oprávnenie na podnikateľskú činnosť už od roku 2018, pričom žalobkyňa podala žalobu až s časovým odstupom viac ako 4 rokov odo dňa vzniku daného oprávnenia, hoci od počiatku mala vedomosť o vzniku oprávnenia žalovaného na podnikateľskú činnosť. Z povahy predmetu danej podnikateľskej činnosti (vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti), bolo zrejmé, že daná podnikateľská činnosť nijako relevantne majetkové pomery sporových strán ovplyvniť nemohla. Už od roku 2021 sa na súde začalo súdne konanie, v rámci ktorého sa žalobkyňa domáha rozvodu manželstva so žalovaným. Na základe rozvodu manželstva by teda BSM zaniklo tak či tak. Nie je preto zrejmé, z akého dôvodu následne podávala žalobkyňa ďalšiu žalobu, ktorej následok by v prípade vyhovenia žaloby bol taký istý. Žalobkyňa teda podala žalobu zbytočnú. Žalobkyňa žalovanému vopred vôbec neuviedla, že má záujem zrušiť BSM, ani že by jej podnikateľská činnosť žalovaného akokoľvek prekážala. Žalovaný by mohol podnikateľskú činnosť ukončiť už skôr, čím by sa predišlo už i tak úplne zbytočnému súdному konaniu vo veci. Žalovaný nemal problém zrušiť podnikateľskú činnosť. Tieto skutočnosti jednoznačne preukazujú, že bol to nie žalovaný, ale bola to žalobkyňa, ktorá mala byť zaviazaná k náhrade trov konania vo veci druhej sporovej strane. Pri rozhodovaní mal okresný súd jednoznačne brať do úvahy osobitý druh konania a nemala byť priznaná žiadnej sporovej strane náhrada trov konania vo veci. Na záver poukázal na to, že súd nedoručil späťvzatie žaloby, ktoré obsahovalo aj vyjadrenie žalobkyne k otázke náhrady trov konania žalovanému ešte predtým, ako vo výroku o náhrade trov konania rozhodol, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z uvedeného dôvodu považuje rozhodnutie v časti výroku o náhrade trov konania za nesprávne.

4. Žalobkyňa k odvolaniu žalovaného vyjadrenie nepodala.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v napadnutom výroku o trovách konania (II. výrok) potvrdil ako vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie jeho správnosti s doplnením ďalších dôvodov a vyporiadaním sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní žalovaného.

8. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je správne. Okresný súd správne aplikoval pri rozhodovaní o trovách konania ust. § 256 ods. 1 CSP. Odvolací súd sa s jeho záverom v plnom rozsahu stotožňuje, keďže došlo k zastaveniu konania a do úvahy prichádza aplikácia § 256 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná náhradu trov konania protistrane, ak druhá strana procesne zavinila zastavenie konania. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi okresného súdu, keď pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal zo zásady procesného zavinenia zastavenia konania. Argumentáciu žalovaného uvedenú v odvolaní odvolací súd nepovažuje za správnu, keď v odvolaní poukazoval na účelový charakter žaloby, správanie sa žalobkyne pred podaním žaloby ako aj na osobitný druh konania vo veci s tým, že žiadal zmeniť rozhodnutie tak, že trovy konania budú priznané žalovanému. Aj keď vo veci nebolo meritórne rozhodnuté, vzhľadom na predmet sporu je možné jednoznačne posúdiť, že žaloba bola zo strany žalobkyne podaná dôvodne a žalobe by v prípade meritórneho rozhodnutia bolo vyhovené. Preto späťvzatie žaloby okresný súd správne posúdil iba čisto z procesného hľadiska. V späťvzatí žaloby žalobkyňa ako dôvod späťvzatia uviedla, že potom ako bola žaloba doručená žalovanému, došlo na základe konania žalovaného k ukončeniu jeho podnikateľskej činnosti ku dňu 07.07.2022, čím prestali byť splnené zákonné predpoklady na zrušenie BSM počas trvania manželstva. Uvedenú skutočnosť žiadala žalobkyňa zohľadniť pri rozhodovaní o trovách

konania, pretože nemohla pokračovať v uvedenom konaní, nakoľko by došlo k zamietnutiu jej návrhu pre nesplnenie zákonných predpokladov na zrušenie BSM počas trvania manželstva.

9. Pojem procesné zavinenie použitý v citovanom ustanovení § 256 ods. 1 CSP treba vykladať výlučne z procesného hľadiska, pričom zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania.

10. Pokiaľ žalovaný poukazuje na účelový charakter žaloby vo veci, uvedenú námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Je irelevantné, že žalobkyňa podala žalobu s časovým odstupom viac ako 4 rokov odo dňa vzniku oprávnenia žalovaného podnikateľ. Podanie takejto žaloby nie je časove ohraničené a žalobkyňa mohla takúto žalobu podať kedykoľvek podľa vlastného uváženia. Taktiež je právne irelevantné, poukazovanie žalovaného na povahu predmetu danej podnikateľskej činnosti - vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti. Nedôvodné je tiež poukazovanie na prebiehajúce rozvodové konanie od roku 2021 s tým, že na základe rozvodu manželstva by BSM zaniklo tak či tak. Pokiaľ sa žalobkyňa rozhodla podať žalobu na zrušenie BSM podľa § 148a ods. 2 OZ, bolo to výslovne jej právo a pre podanie takejto žaloby mala splnené všetky predpoklady, ktoré vyžaduje zákon. V prípade, že by bolo o veci meritórne rozhodnuté a súd by zrušil rozhodnutím bezpodielové spoluvlastníctvo za trvania manželstva, účinky rozhodnutia by nastali nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu a od toho okamihu by bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniklo ex nunc, odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do budúcnosti. Zaniklo by teda skôr ako zánikom manželstva, keď rozvodové konanie ešte stále prebieha a nie je zrejmé, či manželstvo bude rozvedené, a v prípade, že bude rozvedené, k zániku BSM dôjde až právoplatnosťou rozhodnutia o rozvode manželstva.

11. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s argumentom žalovaného, že žalobkyňa neoboznámila žalovaného s tým, že má záujem podať žalobu vo veci a túto skutočnosť žalovaný zistil až v momente doručenia žaloby súdom. V danom prípade vzhľadom na osobitý druh konania, kedy zákon na vyhovie žalobe vyžaduje len splnenie formálnych predpokladov nie je potrebné doručenie predžalobnej výzvy protistrane.

12. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku vo vzťahu k osobitému druhu konania, kedy podľa názoru žalovaného nemala byť priznaná žiadnej sporovej strane náhrada trov konania. Odvolací súd zdôrazňuje, že v tomto konkrétnom prípade je potrebné prihliadať aj na tú skutočnosť, že účastníci konania sú v rozvodovom konaní, nehospodária spolu a žalobkyňa sa nemienila podieľať na prípadných dlhoch žalovaného, a rizikách z podnikania žalovaného, a preto podala žalobu o zrušenie BSM za trvania manželstva.

13. Je nepochybné, že žalobkyňa zobrala žalobu späť len v dôsledku správania sa žalovaného, ktorý potom ako mu bola doručená žaloba, ukončil svoju podnikateľskú činnosť, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 20.05.2022, doručená bola žalovanému dňa 23.06.2022 k ukončeniu živnosti došlo dňa 07.07.2022 a k späťvzatiu žaloby došlo dňa 12.08.2022.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie plne stotožniac sa s jeho odôvodnením podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v napadnutom II. výroku potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalobkyňa, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, ktoré jej odvolací súd priznal.

16. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.